

Rinse

AMRITA HEPI & MISH GRIGOR

Behaaglijk geëngageerd

Pieter T'Jonck
Gezien op 19 juli 2025
Gymnase du Lycée Mistral, Avignon, in het kader van het Festival d' Avignon

Amrita Hepi is een Australische danseres die, daar legt ze heel sterk de nadruk op, een uiterst gemengde afkomst heeft. Van haar vaders kant heeft ze zowel Aboriginal als Maori bloed in de aderen, van moeders zijde heeft ze Engelse en Ierse *roots*. Ze studeerde dans in Australië én in New York, bij Alvin Ailey, en zo tekende de hele moderne en postmoderne traditie haar als danseres. Merkwaardig allemaal, maar gedenkwaardig is 'Rinse', de voorstelling waarin ze (al sinds 2020) al die invloeden samen met auteur Mish Grigor uitpluist, nog niet.

20 JULI 2025

In het krantje dat Le Monde uitgaf ter gelegenheid van het Festival d' Avignon wijdt Rosita Boisseau een beschouwing aan deze voorstelling. 'Danser sa propre histoire' overloopt geduldig alle items die ook in de voorstelling opduiken: de voorouders, de eigen opleiding, het postkoloniale thema etc. etc. Het is een merkwaardig artikel, omdat je het zo zou kunnen verwarren met een echte kritiek, alsof de auteur de voorstelling gezien had. Gezien de publicatiedatum, 3 juli, dus nog voor het Festival begon, is dat echter quasi onmogelijk.

Vreemd genoeg stemt wat ik daar las toch helemaal overeen met wat ik zelf zag. In 'Rinse' vinkt Amrita Hepi inderdaad een lange lijst items netjes, één na één, af terwijl ze danst. De tekst gaat over allerlei beginmomenten. Het begin van de beschaving van de oorspronkelijke bewoners van Australië, het begin van die beschaving volgens hun mythologie, het begin van de beschaving volgens de blanke kolonisator etc. Ook persoonlijke vertrekpunten van Hepi worden opgerakeld. Steeds meer zelfs. Ze praat honderduit over de traditionele Haka dans die *down under* blijkbaar erg bekend is door een voetbalteam maar die ze zelf op meer authentieke wijze (beweert ze toch zelf) demonstreert. *Origine oblige*, toch?

Ze vertelt ook over haar droom om grootste spektakels te creëren (en laat er zo één zien op een video), maar gaat vooral uitgebreid in op al wat ze opstak in New York bij Alvin Ailey. Daarna raffelt ze een lange lijst geconsacreerde Amerikaanse choreografen af die haar via die weg beïnvloedden. Van Martha Graham over Merce Cunningham tot Trisha Brown, Yvonne Rainer en Steve Paxton. Met telkens een paar bewegingen die hun werk min of meer moeten vatten. Als plaatjes bij praatjes. Zonder de uitleg zou je echter nooit beseffen dat hier een overzicht van de Amerikaanse dans voorbij flitste.

Gelukkig weten we nu beter en kunnen we daar ook lekker verontwaardigd over zijn.

Het is precies die summiere band tussen heel veel tekst en de erg diverse bewegingsvormen die maakt dat de recensie in Le Monde zo 'juist' kon lijken. De tekst is de rode draad in dit stuk, niet de dansontwikkeling. Over die tekst communiceren de makers sowieso honderduit. Daarvoor hoef je de voorstelling niet te zien, maar kan het toch lijken alsof dat wel zo was.

Echt overtuigend vond ik die tekst echter ook niet. Ze is vooral plichtmatig politiek correct. Zo vinden Hepi en haar co-auteur Mish Grigor het nodig om toe te lichten dat Aboriginal dans gekaapt werd door de Amerikaanse Beth Dean, en dat Queen Elizabeth die dans nooit in zijn originele vorm zag, maar enkel via de omweg van die Amerikaanse interpretatie. Foei, foei toch. Gelukkig weten we nu beter en kunnen we daar ook lekker verontwaardigd over zijn.

Toch is 'Rinse' best leuk. Hepi is een sterke danser en een vlotte prater, zodat ze je aandacht min of meer weet gaande te houden in dit verhaal dat op een uurtje 60.000 jaar geschiedenis, opgeslagen in één lichaam, doorkruist. Alsof ze niet heel zeker was of dat zou volstaan hangt ze er nog een soort feestje en een protest tegen de wanpraktijken in Gaza aan vast. Als blijk van solidariteit van het ene verdrukte volk (Aboriginals, Maori's) met het andere (Palestijnen)? Zo verdrukt lijkt deze danseres me echter niet te zijn. Eerder geprivilegieerd zelfs. Of moest dat laatste vakje gewoon afgevinkt worden om zeker aan de goede kant te staan? Het leek me allemaal vooral verschrikkelijk oppervlakkig en een beetje behaagziek. Leuk, maar snel te vergeten.